

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Σεπτεμβρίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5386

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 53839/26/ΓΠ

Τροποποίηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» ("MA in Field Archaeology and Material Culture"), του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας του.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 80 έως και 88, και 455 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

2. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/8-9-2022 υπουργική απόφαση με τίτλο «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης.

3. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του ΥΠΑΙΘ «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

4. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 υπουργική απόφαση με τίτλο «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)».

5. Τον ν. 4589/2019 «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα ΤΕΙ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις».

6. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).

7. Την υπό στοιχεία Φ589656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων» (Β' 1466).

8. Την υπό στοιχεία 23500/20/ΓΠ/02-12-2020 (Β' 5540) απόφαση της Συγκλήτου, με την οποία ιδρύθηκε το Π.Μ.Σ. με τίτλο «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός».

9. Την υπό στοιχεία 4302/24/ΓΠ/11-03-2024 (Β' 1827) απόφαση της Συγκλήτου, με την οποία τροποποιήθηκε ο Κανονισμός Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός».

10. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην 9η/17-01-2023 συνεδρίασή της.

11. Τη θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

12. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην υπ' αρ. 344/25-08-2026 συνεδρίασή της.

13. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ.

14. Το γεγονός ότι δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Α. Την τροποποίηση των υπό στοιχεία 4302/24/ΓΠ/26- 11-03-2024 (Β' 1827) και 23500/20/ΓΠ/02-12-2020 (Β' 5540) αποφάσεων της Συγκλήτου, οι οποίες αντικαθίστανται ως εξής:

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4957/2022, της υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκυκλίου του ΥΠΑΙΘ και της υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός

Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της αρχαιολογίας πεδίου και στη μελέτη και προβολή του υλικού πολιτισμού.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην εκπαίδευση και εξειδίκευση νέων επιστημόνων, προερχόμενων από τις επιστημονικές περιοχές της αρχαιολογίας, στην αρχαιολογική έρευνα πεδίου και στη μελέτη και προβολή του υλικού πολιτισμού, συνδυάζοντας τόσο θεωρητική, όσο και πρακτική κατάρτιση. Στη θεωρητική κατάρτιση εντάσσονται σεμινάρια σε παραδοσιακά και νέα αντικείμενα (επιφανειακή έρευνα, ενάλια αρχαιολογία, πολιτισμική διαχείριση, κοινωνική αρχαιολογία, θεωρητικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις της εικονογραφίας), που καλύπτουν ένα ευρύ χρονολογικό φάσμα, από την Εποχή του Λίθου έως και την Μεταβυζαντινή περίοδο.

Στην πρακτική κατάρτιση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών συμβάλλουν εξειδικευμένα σεμινάρια ορισμένου χρόνου που αφορούν υποεπάρκειες της αρχαιολογίας πεδίου, εκπαιδευτικές εκδρομές σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία ανά την Ελλάδα, αλλά και η υποχρεωτική συμμετοχή των φοιτητών σε ένα από τα πολυάριθμα ενεργά ανασκαφικά προγράμματα του τομέα αρχαιολογίας, χερσαία και υποβρύχια, τα οποία δίνουν τη δυνατότητα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές να εξοικειωθούν με διαφορετικές μεθόδους έρευνας πεδίου και να αποκτήσουν πολύτιμη πρακτική εμπειρία σε θέσεις ευθύνης. Δεδομένου μάλιστα ότι στη χώρα μας δεν λειτουργεί Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Αρχαιολογίας με παρόμοια θεματική, το παρόν πρόγραμμα αποτελεί πόλο έλξης αποφοίτων Τμημάτων Αρχαιολογίας προσανατολισμένων στην έρευνα πεδίου και την μελέτη των υλικών καταλοίπων.

Άρθρο 3

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» (MA in Field Archaeology and Material Culture), μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών.

Άρθρο 4

Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι πανεπιστημιακών Τμημάτων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής στον κλάδο της Αρχαιολογίας. Επί της αποδοχής υποψηφιοτήτων που προέρχονται από Τμήματα με συναφές γνωστικό αντικείμενο, αποφαινεται η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) με τον/την Διευθυντή/τρια του Μεταπτυχιακού, συνεκτιμώντας συνολικά τα προσόντα του κάθε υποψηφίου.

Άρθρο 5

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα πλήρους φοίτησης και συμμετοχή σε αρχαιολογική έρευνα πεδίου κατά τη θερινή περίοδο μεταξύ δευτέρου και τρίτου εξαμήνου, διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός (4 βδομάδων).

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Σπουδών - Γλώσσα Διδασκαλίας

Η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος περιλαμβάνει παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση συνολικά έξι (6) σεμιναριακών μαθημάτων, τριών (3) υποχρεωτικών και τριών (3) επιλογής, συμμετοχή σε αρχαιολογική έρευνα πεδίου του Τμήματος για ελάχιστον χρονικό διάστημα ενός μηνός (4 εβδομάδες) και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας κατά τη διάρκεια του τρίτου εξαμήνου σπουδών. Η εργασία, έκτασης 20.000-30.000 λέξεων (εκτός βιβλιογραφίας), θα πρέπει να παραδίδεται στο τέλος του γ' εξαμήνου.

Η διάρθρωση του προγράμματος και οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες (ECTS) είναι η ακόλουθη: (ενδεικτικός πίνακας)

Α' Εξάμηνο
Υποχρεωτικά Σεμινάρια

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	ΑΠ1100	Αρχαιολογική έρευνα πεδίου: Θεωρία και Πράξη	10
2	ΑΠ1104	Ενάλια αρχαιολογία	10
	Σύνολο		20

Α' Εξάμηνο
Σεμινάρια Επιλογής*

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	ΑΠ1110	Θέματα Προϊστορικής Αρχαιολογίας Ι	10
2	ΑΠ1120	Θέματα Κλασικής Αρχαιολογίας Ι	10
3	ΑΠ1132	Θέματα Βυζαντινής αρχαιολογίας Ι	10
	Σύνολο		10

* Κατά το πρώτο εξάμηνο οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να παρακολουθήσουν ένα σεμινάριο επιλογής, από τρία προσφερόμενα.

Β' Εξάμηνο
Υποχρεωτικά Σεμινάρια

Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
ΑΠ1200	Σεμινάριο με θεματική που αφορά την έρευνα πεδίου	10
Σύνολο		10

Β' Εξάμηνο
Σεμινάρια Επιλογής*

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	ΑΠ1110	Θέματα Προϊστορικής Αρχαιολογίας ΙΙ	10
2	ΑΠ1120	Θέματα Κλασικής Αρχαιολογίας ΙΙ	10
3	ΑΠ1132	Θέματα Βυζαντινής αρχαιολογίας ΙΙ	10
4	ΑΠ1240	Θέματα Ενάλιας Αρχαιολογίας	10
	Σύνολο		20

* Κατά το δεύτερο εξάμηνο οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να παρακολουθήσουν δύο σεμινάρια επιλογής από τέσσερα προσφερόμενα.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
Γ' Εξάμηνο

Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
	Διπλωματική εργασία	30

Η ανακατανομή ή η τροποποίηση των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών θα γίνεται με αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ. και θα περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων είναι η ελληνική. Η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή/και η αγγλική, μετά από αίτημα του/της φοιτητή/τριας, θετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. και έγκριση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

Το Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» διεξάγεται με τη διά ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με εκπόνηση εργασιών.

Η παρουσίαση των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών πραγματοποιείται διά ζώσης.

Η παράδοση της εργασίας γίνεται εντός της αντίστοιχης εξεταστικής περιόδου.

Η διάρκεια της κάθε εξεταστικής περιόδου είναι δύο εβδομάδες.

Άρθρο 7

Αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών

Ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες. Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Άρθρο 8

Προσωπικό

Στο Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» θα απασχοληθούν μέλη ΔΕΠ του τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του ΠΘ και άλλες κατηγορίες διδασκόντων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

Άρθρο 9

Υλικοτεχνική υποδομή

Η ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών και του αναγκαίου εξοπλισμού αποτελεί προϋπόθεση για την εύρυθμη αλλά και αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ. Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. χρησιμοποιείται η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Άρθρο 10

Διάρκεια Λειτουργίας

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2030-2031 με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγησή του.

Άρθρο 11

Κόστος Λειτουργίας

Σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022 το κόστος του Π.Μ.Σ., που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες ανέρχεται στο ποσό των τριών χιλιάδων (3000) ευρώ και αναλύεται σε κατηγορίες εσόδων - εξόδων ως εξής:

ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟ
Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)	3.000 €
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΟΥΣ	3,000
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΟΣΟ
1. Δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού	250 €
2. Δαπάνες αναλωσίμων	100 €
3. Δαπάνες μετακινήσεων φοιτητών του Π.Μ.Σ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς	2,500 €
4. Λοιπές δαπάνες, όπως ιδίως έξοδα δημοσιότητας - προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου.	150 €
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	3,000 €

Άρθρο 12

Μεταβατικές διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στην παρούσα απόφαση θα ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Β.ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
"Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός" ("MA in Field Archaeology and Material Culture")

Άρθρο 1
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

1.1. Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της αρχαιολογίας πεδίου και στη μελέτη και προβολή του υλικού πολιτισμού.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην εκπαίδευση και εξειδίκευση νέων επιστημόνων, προερχόμενων από τις επιστημονικές περιοχές της αρχαιολογίας, στην αρχαιολογική έρευνα πεδίου και στη μελέτη και προβολή του υλικού πολιτισμού, συνδυάζοντας τόσο θεωρητική, όσο και πρακτική κατάρτιση. Στη θεωρητική κατάρτιση εντάσσονται σεμινάρια σε παραδοσιακά και νέα αντικείμενα (επιφανειακή έρευνα, ενάλια αρχαιολογία, πολιτισμική διαχείριση, κοινωνική αρχαιολογία, θεωρητικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις της εικονογραφίας), που καλύπτουν ένα ευρύ χρονολογικό φάσμα, από την Εποχή του Λίθου έως και την Μεταβυζαντινή περίοδο.

Στην πρακτική κατάρτιση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών συμβάλλουν εξειδικευμένα σεμινάρια ορισμένου χρόνου που αφορούν υποενοτήτες της αρχαιολογίας πεδίου, εκπαιδευτικές εκδρομές σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία ανά την Ελλάδα, αλλά και η υποχρεωτική συμμετοχή των φοιτητών σε ένα από τα πολυάριθμα ενεργά ανασκαφικά προγράμματα του τομέα αρχαιολογίας, χερσαία και υποβρύχια, τα οποία δίνουν τη δυνατότητα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές να εξοικειωθούν με διαφορετικές μεθόδους έρευνας πεδίου και να αποκτήσουν πολύτιμη πρακτική εμπειρία σε θέσεις ευθύνης. Δεδομένου μάλιστα ότι στη χώρα μας δεν λειτουργεί Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Αρχαιολογίας με παρόμοια θεματική, το παρόν πρόγραμμα αποτελεί πόλο έλξης αποφοίτων Τμημάτων Αρχαιολογίας προσανατολισμένων στην έρευνα πεδίου και την μελέτη των υλικών καταλοίπων.

1.2. Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο: «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» (MA in Field Archaeology and Material Culture), μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών.

Μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα που απονέμονται από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.:

Α) Αποδεδειγμένη γνώση και εξειδίκευση σε γνωστικά αντικείμενα που διευρύνουν και ενισχύουν τον εκπαιδευτικό ορίζοντα των φοιτητών/τριών στις επιστημονικές περιοχές της αρχαιολογίας, χερσαίας και ενάλιας και ιδιαιτέρως στην αρχαιολογική έρευνα πεδίου και την μελέτη και προβολή του υλικού πολιτισμού.

Β) Κατανόηση του τρόπου διεξαγωγής της έρευνας πεδίου και της μελέτης και ερμηνείας των υλικών καταλοίπων, καθώς και των απαραίτητων θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, ως βάσεις για μία επιτυχή σταδιοδρομία.

Γ) Συνδυασμός γνώσης, κριτικής επεξεργασίας και ανάπτυξης επιχειρηματολογίας γύρω από κοινωνικά, πολιτικά και πολιτισμικά θέματα που συνδέονται με το αντικείμενο των μεταπτυχιακών σπουδών, μέσω της εκπόνησης των σεμιναριακών εργασιών.

Δ) Κατάκτηση των απαραίτητων επιστημονικών γνώσεων και ερευνητικών δεξιοτήτων μέσω της εκπόνησης εκτενούς διπλωματικής εργασίας και τεκμηρίωση της δυνατότητας για συνέχιση των σπουδών σε ανώτερο, διδακτορικό επίπεδο.

Ε) Συμμετοχή στη διεξαγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου στο πεδίο και απόκτηση πολύτιμης πρακτικής εμπειρίας σε θέσεις ευθύνης

ΣΤ) Ικανότητα σαφούς διατύπωσης θέσεων και κρίσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν προβληματισμό επί των κοινωνικών και ηθικών διαστάσεων της αρχαιολογικής έρευνας και μπορούν να γίνουν κατανοητές, τόσο από εξειδικευμένο όσο και από μη εξειδικευμένο κοινό.

Άρθρο 2
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022 είναι:

2.1. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος του Π.Θ.

2.2. Η Συνέλευση Τμήματος.

Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) Εισηγείται προς τη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την ίδρυση ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

γ) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,
δ) ορίζει το/τη Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ.,
ε) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,
στ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο τα μέλη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών των Διατμηματικών Π.Μ.Σ.
ζ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,
η) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,
θ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),
ι) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από επιμέρους διατάξεις.
Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. β) και ζ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

2.3. Ο/Η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,
β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,
γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,
δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,
ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

2.4. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 239,

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών και δύναται να μεταβιβάσει την αρμοδιότητα αυτή στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

2.5. Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

Η Γραμματεία του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι πανεπιστημιακών Τμημάτων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής στον κλάδο της Αρχαιολογίας. Επί της αποδοχής υποψηφιοτήτων που

προέρχονται από Τμήματα με συναφές γνωστικό αντικείμενο, αποφαίνεται η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) με τον/την Διευθυντή/ντρια του Μεταπτυχιακού, συνεκτιμώντας συνολικά τα προσόντα του κάθε υποψηφίου.

3.2. Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. ορίζεται σε είκοσι (20) ανά έτος συνολικά.

Άρθρο 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1. Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Π.Θ. και τα προβλεπόμενα στον παρόντα Κανονισμό.

4.2. Κάθε Ιούνιο δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται ηλεκτρονικά κατά την περίοδο τουλάχιστον δύο μηνών πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων (ΦΑΣΗ Ι).

Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί με απόφαση της ΣΕ (ΦΑΣΗ ΙΙ).

4.3. Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση (συμπληρώνεται και υποβάλλεται η ειδική φόρμα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής υποψηφιότητας).

2. Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση από τη γραμματεία του τμήματος ότι εκκρεμεί η αποφοίτηση (για τις/τους υποψήφιες/υποψήφιους επί πτυχίω).

3. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας όλων των ετών φοίτησης, με ευκρινή τον μέσο όρο.

4. Πιστοποιητικό άριστης γνώσης της αγγλικής γλώσσας.

5. Λοιπές βεβαιώσεις τίτλων σπουδών και πιστοποιητικά γλωσσομάθειας.

6. Οι υποψήφιοι είναι απαραίτητο να διαθέτουν βασικές γνώσεις χρήσης Η/Υ.

7. Φωτοαντίγραφο του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας.

8. Βιογραφικό σημείωμα (συμπληρώνεται η ειδική φόρμα στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής υποβολής υποψηφιότητας).

9. Γραπτή πρόταση, στην οποία θα αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους η/ο υποψήφιος/-ος ενδιαφέρεται να παρακολουθήσει τον προτεινόμενο θεματικό κύκλο του Π.Μ.Σ. και όπου θα παρουσιάζεται ερευνητική πρόταση της/του υποψήφιας/-ου ή τα ερευνητικά της/του ενδιαφέροντα, με ενδεικτική βιβλιογραφία (1000-1500 λ.).

10. Δύο (2) συστατικές επιστολές από μέλη Δ.Ε.Π. του πανεπιστημίου προέλευσης (αναρτώνται ηλεκτρονικά. Σε περίπτωση αδυναμίας ηλεκτρονικής υποβολής αποστέλλονται ταχυδρομικά στη Γραμματεία του τμήματος εντός της αναγραφόμενης προθεσμίας).

Στον φάκελο υποψηφιότητας μπορούν επίσης να συμπεριληφθούν:

- Δεύτερο πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

- Μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών και οι αντίστοιχες βεβαιώσεις ισοτιμίας απί το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. για τους τίτλους της αλλοδαπής.

- Λοιποί τίτλοι σπουδών.

- Συναφείς επιστημονικές δημοσιεύσεις.

- Βεβαιώσεις επιτυχούς παρακολούθησης σεμιναρίων/εργαστηρίων σχετικών με το αντικείμενο του προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ.

- Βεβαιώσεις συμμετοχής σε αρχαιολογικές έρευνες πεδίου ή επαγγελματικής απασχόλησης συναφούς με το αντικείμενο του προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ.

4.4. Σε περίπτωση υποψηφίων που κατέχουν τίτλο πρώτου κύκλου σπουδών της αλλοδαπής, η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. κατά τα οριζόμενα της κείμενης νομοθεσίας, ελέγχει αν το ίδρυμα προέλευσης ανήκει στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής και αν ο τύπος αυτού ανήκει στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων που είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Εάν ο τίτλος σπουδών από αλλοδαπό Πανεπιστήμιο περιλαμβάνεται στον κατάλογο του ΔΟΑΤΑΠ του άρθρου 307 του ν. 4957/2022, η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. οφείλει να ζητήσει Βεβαίωση Τόπου Σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αποκλείονται αιτήσεις στις οποίες ως τόπος σπουδών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τον ν. 3328/2005 (Α' 80).

4.5. Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τη συνολική βαθμολόγηση (σε κλίμακα 1 - 100) στα παρακάτω κριτήρια:

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΜΟΡΙΑ %
1	Βαθμός πτυχίου/διπλώματος με ελάχιστη βαθμολογία «Λίαν Καλώς»	30%
2	Γραπτή Πρόταση	20%
3	Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια	10%
4	Συναφής επαγγελματική εμπειρία	10%
5	Συνέντευξη	30%
	ΣΥΝΟΛΟ	100%

4.6. Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Συνέλευση καταρτίζει και εγκρίνει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών. Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

4.7. Ακολουθεί η εγγραφή των φοιτητών/τριών στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων επιτυχόντων, οι τελευταίοι διαγράφονται από το Π.Μ.Σ. και επιλέγεται αντίστοιχος αριθμός επιλαχόντων, εφόσον υπάρχουν.

4.8. Η εγγραφή των επιτυχόντων που έχουν τίτλο σπουδών από ίδρυμα της αλλοδαπής, ολοκληρώνεται μόνο με την προσκόμιση επικυρωμένου αντιγράφου του πτυχίου τους (με κάθε νόμιμο τρόπο).

Άρθρο 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα πλήρους φοίτησης και συμμετοχή σε αρχαιολογική έρευνα πεδίου κατά τη θερινή περίοδο μεταξύ δευτέρου και τρίτου εξαμήνου, διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός (4 εβδομάδων).

5.2. Υπάρχει δυνατότητα παράτασης της φοίτησης έως και ένα (1) ακαδημαϊκό εξάμηνο, έπειτα από πλήρως αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή, θετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. και έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Έτσι ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης σπουδών ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.3. Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., η οποία εξετάζει το αίτημα και υποβάλλει την απόφασή της στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος προς έγκριση, δύναται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, σοβαρά οικογενειακά προβλήματα, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτησή τους πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης.

Κατά τη διάρκεια της αναστολής φοίτησης αίρεται η φοιτητική ιδιότητα και αναστέλλονται όλα τα σχετικά δικαιώματα του/της φοιτητή/τριας. Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται ξανά αυτομάτως μετά τη λήξη της αναστολής. Το διάστημα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

5.4. Στο Π.Μ.Σ. "Αρχαιολογία πεδίου και Υλικός Πολιτισμός" δεν προβλέπεται δυνατότητα μερικής φοίτησης.

Άρθρο 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1. Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους.

6.2. Για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτούνται συνολικά 120 πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως (τρεις ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως) και περιλαμβάνουν τρία (3) υποχρεωτικά σεμινάρια και επτά (7) σεμινάρια κατ'επιλογή.

6.3. Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η ελληνική. Η γλώσσα συγγραφής της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή/και η αγγλική, μετά από αίτημα του/της φοιτητή/τριας, θετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. και έγκριση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

6.4. Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση συνολικά έξι (6) σεμιναριακών μαθημάτων, τριών (3) υποχρεωτικών και τριών (3) επιλογής, συμμετοχή σε αρχαιολογική έρευνα πεδίου του Τμήματος για ελάχιστον χρονικό διάστημα ενός μηνός (4 εβδομάδες) και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας κατά τη διάρκεια του τρίτου εξαμήνου σπουδών. Η εργασία, έκτασης 20.000-30.000 λέξεων (εκτός βιβλιογραφίας), θα πρέπει να παραδίδεται στο τέλος του γ' εξαμήνου.

Κατά το πρώτο εξάμηνο ο φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει δύο υποχρεωτικά σεμινάρια και ένα σεμινάριο επιλογής, από τρία προσφερόμενα, ενώ το δεύτερο εξάμηνο, ένα ακόμα υποχρεωτικό σεμινάριο και δύο σεμινάρια επιλογής από τέσσερα προσφερόμενα. Το υποχρεωτικό μάθημα του εαρινού εξαμήνου μπορεί να είναι σπονδυλωτού χαρακτήρα. Κάθε σεμιναριακό μάθημα έχει βαρύτητα 10 πιστωτικών μονάδων (ECTS) (συνολική βαρύτητα 60 πιστωτικών μονάδων).

Η παρακολούθηση των σεμιναριακών μαθημάτων όπως και η συμμετοχή στην αρχαιολογική έρευνα πεδίου είναι υποχρεωτικές. Το ανώτερο όριο των επιτρεπόμενων απουσιών για κάθε μάθημα ορίζεται σε δύο απουσίες. Σε περίπτωση που οι απουσίες φοιτητή/φοιτήτριας ξεπερνούν το ανωτέρω όριο σε ένα ή παραπάνω των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του/της. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

Στην εξαιρετική περίπτωση που για σοβαρούς προσωπικούς λόγους ή για λόγους υγείας δεν μπορεί ένας φοιτητής ή μια φοιτήτρια να συμμετάσχει σε έρευνα πεδίου κατά τη διάρκεια του θερινού εξαμήνου θα του/της δίνεται η δυνατότητα να το πράξει το επόμενο καλοκαίρι, με την προϋπόθεση να έχει ολοκληρώσει τις υπόλοιπες απαιτήσεις για τη λήψη του διπλώματος (δηλαδή τα 6 σεμινάρια και την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας).

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που υπηρετούν στις κατά τόπους αρχαιολογικές υπηρεσίες, με μακρόχρονη εμπειρία σε έρευνες πεδίου, δύναται να εξαιρεθούν από την υποχρεωτική συμμετοχή σε ανασκαφές ή έρευνες πεδίου του Π.Μ.Σ. κατά την θερινή περίοδο. Σε αυτούς τους φοιτητές θα ανατίθεται άλλο ερευνητικό έργο, το οποίο θα καθορίζεται κατά περίπτωση από την Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.).

6.5. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται με τη διά ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

6.6. Το ενδεικτικό πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Α' Εξάμηνο

Υποχρεωτικά Σεμινάρια

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	ΑΠ1100	Αρχαιολογική έρευνα πεδίου: Θεωρία και Πράξη	10
2	ΑΠ1104	Ενάλια αρχαιολογία	10
	Σύνολο		20

Α' Εξάμηνο

Σεμινάρια Επιλογής*

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	ΑΠ1110	Θέματα Προϊστορικής Αρχαιολογίας Ι	10
2	ΑΠ1120	Θέματα Κλασικής Αρχαιολογίας Ι	10
3	ΑΠ1132	Θέματα Βυζαντινής αρχαιολογίας Ι	10
	Σύνολο		10

* Κατά το πρώτο εξάμηνο οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να παρακολουθήσουν ένα σεμινάριο επιλογής, από τρία προσφερόμενα.

Β' Εξάμηνο

Υποχρεωτικά Σεμινάρια

Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
ΑΠ1200	Σεμινάριο με θεματική που αφορά την έρευνα πεδίου	10
Σύνολο		10

Β' Εξάμηνο

Σεμινάρια Επιλογής*

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	ΑΠ1110	Θέματα Προϊστορικής Αρχαιολογίας ΙΙ	10

2	ΑΠ1120	Θέματα Κλασικής Αρχαιολογίας II	10
3	ΑΠ1132	Θέματα Βυζαντινής αρχαιολογίας II	10
4	ΑΠ1240	Θέματα Ενάλιας Αρχαιολογίας	10
	Σύνολο		20

* Κατά το δεύτερο εξάμηνο οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να παρακολουθήσουν δύο σεμινάρια επιλογής από τέσσερα προσφερόμενα.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ Γ' Εξάμηνο

Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
	Διπλωματική εργασία	30

Η κατανομή των μαθημάτων ανά εξάμηνο γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τις ανάγκες του προγράμματος και τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων και μπορεί να αποκλίνει από τον ανωτέρω ενδεικτικό πίνακα.

6.7. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ή φοιτήτρια, ορίζεται από τη Συνέλευση ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής ένας διδάσκων του Π.Μ.Σ. ως σύμβουλος και ένας ως επιβλέπων. Ο σύμβουλος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της γενικής πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή ή της φοιτήτριας. Ο σύμβουλος συναντά ατομικά το/τη φοιτητή/τρια τουλάχιστον μία φορά ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο (διά ζωής ή μέσω τηλεδιάσκεψης), συμβουλεύει και υποστηρίζει σε θέματα φοίτησης, μαθημάτων, επιλογών και προοπτικών.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. ΑΠ1100. Αρχαιολογική έρευνα πεδίου: Θεωρία και Πράξη (Υποχρεωτικό)

Εμβάθυνση στις τεχνικές και μεθόδους της έρευνας επιφανείας και της αρχαιολογικής ανασκαφής. Οι θεματικές αφορούν τις διαδικασίες που ακολουθούνται αφενός για τον εντοπισμό θέσεων του παρελθόντος μέσω της επιφανειακής έρευνας και την συναγωγή συμπερασμάτων από αυτές και αφετέρου τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στην επιστήμη της αρχαιολογίας για τη διεξαγωγή ανασκαφών και τη συνακόλουθη διαχείριση τόσο των μνημείων όσο και των κινητών ευρημάτων.

2. ΑΠ1104. Ενάλια Αρχαιολογία (Υποχρεωτικό)

Το σεμινάριο θα επικεντρωθεί στις βασικές γνώσεις - κλειδιά που απαιτείται να κατέχει ένας ενάλιος αρχαιολόγος προκειμένου να μπορεί με επάρκεια να προσεγγίσει το αντικείμενό του και να «διαβάσει» και ερμηνεύσει ένα υποβρύχιο αρχαιολογικό τοπίο. Οι θεματικές ενότητες θα περιλαμβάνουν: i) τον καθορισμό του γνωστικού πεδίου της ενάλιας/υποβρύχιας/ναυτικής αρχαιολογίας και την ιστορική της αναδρομή στο Αιγαίο και τη Μεσόγειο, ii) την ιστορία και αρχαιολογία του πλοίου με έμφαση στην εικονογραφία, στις γραπτές πηγές, και στη ναυπηγική του ανάλυση, iii) το θαλάσσιο διαμετακομιστικό εμπόριο και τα διακινούμενα φορτία, με έμφαση κυρίως στα φορτία των αμφορέων και την διακίνηση οίνου, ελαίου και υποπροϊόντων ψαριών), iv) τις αρχαίες και μεσαιωνικές λιμενικές εγκαταστάσεις, οι οποίες θα εξεταστούν ως κατασκευές, ως εμπορικά και κοινωνικά κέντρα και ως τόποι δασμολόγησης και αναδιανομής αγαθών, v) την μαρτυρία των ναυαγίων ως κλειστών συνόλων και των δυνατοτήτων που παρέχουν και vi) στη σημειολογική ανάλυση θαλασσιών ταξιδιών με βάση κείμενα αρχαίων, μεσαιωνικών και σύγχρονων συγγραφέων. Η πρακτική εξάσκηση των φοιτητών θα πραγματοποιηθεί σε πραγματικό περιβάλλον ενάλιας αναγνωριστικής έρευνας και ανασκαφής.

3. ΑΠ1110. Θέματα Προϊστορικής Αρχαιολογίας I. Τέχνη και Πολιτική: Η τέχνη της τοιχογραφίας στο Αιγαίο την Εποχή του Χαλκού (Επιλογής)

Η μνημειακή ζωγραφική, η δυσδιάστατη εικονιστική αναπαράσταση ενός τρισδιάστατου κόσμου, συνοψίζει με ένα μοναδικό τρόπο την οπτική μας αντίληψη αυτού του κόσμου. Ο χώρος, ο χρόνος, η κίνηση, το σχήμα, η γραμμή, το φως, η σκιά, και το χρώμα στην μνημειακή τοιχογραφία κωδικοποιούν την αντίληψη ή/και την αντίδραση της κάθε κοινωνίας ως προς τον τρισδιάστατο αυτό κόσμο και αποτελούν μία από τις πλέον αυθεντικές εκφάνσεις του πολιτισμικού κατεστημένου. Στο προϊστορικό Αιγαίο η τέχνη της μνημειακής ζωγραφικής συνδέεται με την εμφάνιση των πρώτων Μινωικών ανακτόρων και την εντατικοποίηση των επαφών με την Αίγυπτο και την Εγγύς Ανατολή. Η τέχνη της μνημειακής εικονιστικής ζωγραφικής διαμορφώθηκε αργότερα, κατά την Νεοανακτορική περίοδο στην Κρήτη και σύντομα διαδόθηκε στα πιο εκμινωϊσμένα νησιά του Αιγαίου. Αν και στα Μινωικά ανακτορικά συγκροτήματα η τέχνη αυτή αφορά το ιδεολογικό κατεστημένο της ανακτορικής ελίτ, στα νησιά, και κυρίως στο Ακρωτήρι της Θήρας συνδέεται με την καθημερινότητα και τους εθιμικούς

κώδικες της νησιωτικής κοινωνίας. Στην ηπειρωτική Ελλάδα, αν και η τέχνη της μνημειακής ζωγραφικής, η οποία υιοθετείται από τις ελλαδικές ηγετικές ομάδες, ακολουθεί αρχικά την Αιγαιακή καλλιτεχνική παράδοση, σύντομα ανατρέπει τα Μινωικά/Αιγαιακά της πρότυπα. Οι ελλαδικές τοιχογραφίες αναπόφευκτα εκφράζουν την αισθητική, την ιδεολογία και την πολιτική προπαγάνδα της ελλαδικής κεντρικής πολιτικής εξουσίας, αλλά, αντίθετα με τα Μινωικά πρότυπα, είναι αφιερωμένες στο ανθρώπινο στοιχείο και πιο συγκεκριμένα στην ελίτ, κοσμική πλευρά της ανθρώπινης κατάστασης.

4. ΑΠ1120. Θέματα Κλασικής Αρχαιολογίας Ι. Προβλήματα ελληνιστικής πλαστικής (Επιλογής)

Το σεμινάριο αυτό ασχολείται με τα θέματα της ελληνιστικής πλαστικής που βρίσκονται στο επίκεντρο της σύγχρονης έρευνας. Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τις μεθόδους με τις οποίες προσεγγίζονται τα θέματα αυτά. Στην ελληνιστική εποχή στα παραδοσιακά κέντρα ανάπτυξης της γλυπτικής όπως η Αθήνα προστίθενται νέα καλλιτεχνικά κέντρα στα βασίλεια ή τις ελεύθερες πόλεις (Πέργαμος, Αλεξάνδρεια, Ρόδος). Νέες καλλιτεχνικές τάσεις εμφανίζονται, καθώς και νέες τεχνολογίες, οι οποίες και συνυπάρχουν με παλαιότερα στιλιστικά ρεύματα, ώστε η χρονολόγηση των μνημείων της γλυπτικής χωρίς εξωτερικά κριτήρια, αποβαίνει εξαιρετικά δύσκολη. Βασικό θέμα της σύγχρονης έρευνας αποτελεί η διερεύνηση της ύπαρξης τοπικών σχολών γλυπτικής με διακριτό χαρακτήρα παράλληλα με την παρουσία μιας τεχνοτροπικής και θεματικής κοινής γλώσσας. Η γλυπτική παραγωγή εξυπηρετεί τη λατρεία των θεών και την πολιτική προπαγάνδα των παραδοσιακών ελληνικών πόλεων αλλά και των νέων ελληνιστικών βασιλείων, με κύριο όχημα το ηγεμονικό πορτρέτο. Το θεματολόγιο της γλυπτικής διευρύνεται τώρα σημαντικά και η έξαρση του ατομικισμού οδηγεί στην ανάπτυξη του ανδρικού αλλά και του γυναικείου εικονιστικού αγάλματος.

Στα ύστερα ελληνιστικά χρόνια η εμφάνιση της Ρώμης στο πολιτικό προσκήνιο της Α. Μεσογείου δημιουργεί νέες αγορές και συμβάλλει σε νέες τάσεις της ελληνιστικής γλυπτικής (κλασικισμός, αρχαϊσμός, διακοσμητική θεματολογία), σε σχέση και με την ανάπτυξη των νεοαττικών εργαστηρίων γλυπτικής. Ιδιαίτερα εξάλλου θα μας απασχολήσει το φαινόμενο του ώριμου ελληνιστικού «μπαρόκ», όπως το γνωρίζουμε κυρίως από τα Γαλιτικά αναθήματα των Περγαμηνών βασιλέων και τον Μεγάλο Βωμό της Περγάμου, αλλά και η αναβίωσή του σε μυθολογικά θέματα που προορίζονται για τους Ρωμαίους πάτρωνες στον 1ο αι. π.Χ.

5. Θέματα Βυζαντινής Αρχαιολογίας Ι. Βυζαντινές εικόνες: τέχνη, τεχνική και τεχνολογία (Επιλογής)

Το σεμινάριο δανείζεται τον τίτλο ενός συμποσίου, που οργάνωσε η κ. Μαρία Βασιλάκη στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη, στις 20-21 Φεβρουαρίου του 1998. Οι ανακοινώσεις του Συμποσίου δημοσιεύθηκαν το 2002 σε αυτοτελή τόμο με την επιμέλεια της ίδιας: Βασιλάκη, Μ., επιμ., Βυζαντινές εικόνες, τέχνη, τεχνική και τεχνολογία, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2002. Η σειρά των μαθημάτων θα περιλάβει τη μελέτη εικόνων διαφορετικών τεχνικών (εγκαυστικές, ψηφιδωτές, με χρώματα αβγοτέμπερας, με συνδυασμό τεχνικών). Στο θεωρητικό τμήμα του σεμιναρίου θα συμμετάσχει με διαλέξεις και η Ομότιμη Καθηγήτρια Μαρία Βασιλάκη, ενώ το πρακτικό τμήμα θα γίνει σε συνεργασία με το Τμήμα Συντήρησης του Μουσείου Μπενάκη στην Αθήνα, το οποίο θα επισκεφτούμε σε εκπαιδευτική εκδρομή διάρκειας τεσσάρων ημερών.

6. ΑΠ1200. Επιφανειακή έρευνα και αρχαιολογία τοπίου (ενδεικτικό θέμα) (Υποχρεωτικό)

Οι συστηματικές αρχαιολογικές έρευνες επιφανείας στον ελλαδικό χώρο ξεκίνησαν στα μέσα της δεκαετίας του 1970 και πολλαπλασιάστηκαν κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Παρά τις σημαντικές αποκλίσεις και διαφορές μεταξύ των ερευνών, ένας κοινός και βασικός τους στόχος είναι η ανασύνθεση της ιστορίας των εκάστοτε περιοχών σε διαχρονική βάση κυρίως μέσα από την εξέταση των υλικών καταλοίπων. Στο σεμινάριο αυτό θα παρακολουθήσουμε όλη την διαδικασία, από την αρχική επιλογή των περιοχών και το σχεδιασμό της έρευνας, στις μεθόδους που εφαρμόζονται στο πεδίο, την επεξεργασία του υλικού, και την ερμηνεία των δεδομένων, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα. Στο τέλος θα επιχειρήσουμε να συγκρίνουμε τις αρχαιολογικές ιστορίες διαφόρων περιοχών όπως προέκυψαν από τις επιφανειακές τους έρευνες και να εκτιμήσουμε συνολικά τα προτερήματα αλλά και τους περιορισμούς της επιφανειακής έρευνας. Σημαντικό εργαλείο για την χαρτογράφηση, επεξεργασία και απεικόνιση χωρικών δεδομένων είναι τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, και στο πλαίσιο του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν ένα από τα πρόσφατα λογισμικά της ESRI. Επίσης θα εξετάσουμε διάφορες τεχνικές ανίχνευσης του υπεδάφους με γεωφυσικές μεθόδους, που συχνά είναι απαραίτητες για τον έλεγχο και τη συμπλήρωση των δεδομένων της επιφανειακής έρευνας.

7. ΑΠ1210. Θέματα Προϊστορικής Αρχαιολογίας ΙΙ. Κοινωνική αρχαιολογία: Θέματα και ερμηνευτικές προσεγγίσεις της προϊστορίας (Επιλογής)

Διακριτό μέλημα της σύγχρονης αρχαιολογίας είναι η κριτική κατανόηση του παρελθόντος και, μέσω αυτής, η κριτική αξιολόγηση της ερμηνείας του στο παρόν. Η Κοινωνική Αρχαιολογία εστιάζει στη σημασία της κοινωνικής δυναμικής τόσο στη δόμηση των υλικών καταλοίπων του παρελθόντος όσο και στην αρχαιολογική ερμηνεία αυτών των καταλοίπων. Αντικείμενό της είναι οι κοινωνικές σχέσεις και πρακτικές, οι τρόπους με τους

οποίους οι άνθρωποι αντιλαμβάνονταν τη σχέση τους με τους άλλους, με την ευρύτερη κοινωνία και με την ιστορία, μέσα από τον υλικό πολιτισμό που παρήγαγαν, χρησιμοποίησαν, αποθήκευσαν ή απέρριψαν, και εν τέλει, ο άνθρωπος ως κοινωνικό ον τόσο κατά το παρελθόν όσο και στο παρόν. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα εξετάσουμε κεντρικά θέματα και αναλυτικές κατηγορίες της Κοινωνικής Αρχαιολογίας, όπως η κοινωνική οργάνωση, η ισότητα και η ανισότητα, η ετεραρχία και η ιεραρχία, η κοινωνική ποικιλομορφία και συνθετότητα, η ταυτότητα, η αρχιτεκτονική και η χρήση του χώρου, οι κοινωνικές ομάδες, η κοινότητα, η συγγένεια, το φύλο και η ηλικία, εστιάζοντας αφενός στους πρόσφατους θεωρητικούς και μεθοδολογικούς προσανατολισμούς και αφετέρου σε μελέτες περίπτωσης. Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί σε αρχαιολογικές προσεγγίσεις που συνδυάζουν στοιχεία από την κοινωνική ανθρωπολογία και την ιστορία, καθώς και στις σύγχρονες ιδεολογικές χρήσεις κεντρικών εννοιών. Στόχος είναι να κατανοήσουμε τη σύνθετη σχέση μεταξύ υλικού κόσμου και κοινωνικής συμπεριφοράς και να επεξεργαστούμε τους τρόπους συσχετισμού ανθρώπων, τόπων, υλικών αντικειμένων, ζώων και φυτών, με προσοχή στο πλαίσιο εύρεσης, τη χρονικότητα και την ιστορικότητά τους.

8. ΑΠ1220. Θέματα Κλασικής Αρχαιολογίας II. Γραπτή κεραμική αρχαϊκών και κλασικών χρόνων: από την έρευνα πεδίου στη δημοσίευση (Επιλογής)

Στόχος του μαθήματος είναι να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται προκειμένου να αξιοποιηθεί η γραπτή κεραμική της αρχαϊκής και κλασικής περιόδου στη μελέτη μιας ανακαφικής έρευνας. Αρχικά, θα παρουσιαστούν πολύ συνοπτικά οι βασικές κεραμικές κατηγορίες γραπτής κεραμικής που συναντά κανείς στις ανασκαφές ανά τον ελλαδικό χώρο (και κάποιων επιλεγμένων θέσεων εκτός Ελλάδος). Εν συνεχεία, θα διερευνηθούν οι διαφορετικές μέθοδοι που καλείται κανείς να χρησιμοποιήσει για να επισημάνει τις χρήσεις της διακοσμημένης κεραμικής σε διαφορετικά αρχαιολογικά συγκείμενα (ιερά, οικίες, πηγάδια και αποθέτες οικιών, καταστημάτων και δημοσίων οικοδομημάτων, νεκροταφεία, ναυάγια, εργαστήρια κεραμικής), μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα. Τέλος, θα παρατεθούν μέθοδοι ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης του συγκεκριμένου κεραμικού υλικού (ανά περίοδο, και σε σχέση με άλλες κατηγορίες κεραμικής, όπως η ολόβαφη και η χρηστική), κατά τη διάρκεια της μελέτης προς δημοσίευση του. Πέραν των διαλέξεων, το μάθημα θα περιλαμβάνει και πρακτικές ασκήσεις αναγνώρισης κεραμικών ρυθμών και σχημάτων και τη συγγραφή λημμάτων καταλόγου κεραμικής. Η τελική εργασία θα αφορά συγκεκριμένα δημοσιευμένα σύνολα διακοσμημένης κεραμικής, στα οποία θα εφαρμόζονται οι μέθοδοι που παρουσιάστηκαν στις διαλέξεις.

9. ΑΠ1230. Θέματα Βυζαντινής αρχαιολογίας II. Το Βυζάντιο στο Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας (Επιλογής)

Στο σεμινάριο αυτό θα εξεταστεί η Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή τέχνη στη Θεσσαλία. Η παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή περίοδος αντιπροσωπεύονται από ένα σημαντικό αριθμό μνημείων και έργων τέχνης. Επίσης, κατά τη διάρκεια της οθωμανικής κατάκτησης παρατηρείται στην χριστιανική τέχνη όχι μόνο μία προσπάθεια διατήρησης της παράδοσης αλλά, ειδικά από την 16ο αιώνα ένα πνεύμα ανανέωσης. Στόχος είναι η μελέτη των εκφάνσεων της ορθόδοξης τέχνης στη Θεσσαλία (μνημειακή ζωγραφική, φορητές εικόνες, γλυπτική, αργυροχρυσόχοϊα), οι επιρροές ανά εποχή, τα καλλιτεχνικά ρεύματα, ο ρόλος των χορηγών καθώς ο ρόλος των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων. Ως σημείο αναφοράς θα υπάρξει η ομόθεμη Συλλογή του Διαχρονικού Μουσείου Λάρισας, η οποία αναπτύσσεται σε τρεις ενότητες (Παλαιοχριστιανική - Βυζαντινή - Μεταβυζαντινή).

10. ΑΠ1240. Θέματα ενάλιας αρχαιολογίας. Ιστορία και εξέλιξη της ναυπηγικής τεχνολογίας (Επιλογής)

Στο σεμινάριο θα αναλυθούν οι δύο κύριες μέθοδοι ναυπήγησης κατά την αρχαιότητα και τον μεσαίωνα, γνωστές ως «πρώτα το πέτσωμα» (shell-first construction) και «πρώτα ο σκελετός» (skeleton-first construction), οι μεταβατικές πρακτικές ναυπήγησης των πλοίων της ύστερης ρωμαϊκής εποχής, οι τεχνικές συναρμογής των ξύλινων στοιχείων (καρφιά, ξυλόκαρφα, μόρσα και καβίλιες, ραπτή τεχνική) και οι πρακτικές στεγάνωσης των σκαριών. Στο ίδιο πλαίσιο θα εξεταστούν οι πρώτες ύλες που ενέχονται στην κατασκευή ενός σκαριού, τα είδη ξυλείας που χρησιμοποιούνται, η κοπή και επεξεργασία τους, οι μηχανικές τους αντοχές και τα εργαλεία του καραβομαραγκού. Τέλος, θα εξεταστούν επίσης οι βασικές τεχνικές καταγραφής και τεκμηρίωσης σκαριών και μεμονωμένων ναυπηγικών στοιχείων που βρίσκονται είτε σε υδάτινο είτε σε χερσαίο περιβάλλον. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε ναυπηγεία παραδοσιακών σκαφών.

Άρθρο 7

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» διεξάγεται με τη διά ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία.

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξαχθεί και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του Π.Θ. για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του και

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

Σε αυτές τις περιπτώσεις η εξ' αποστάσεως διδασκαλία θα συμβάλλει στην απρόσκοπτη διδασκαλία των μαθημάτων.

Η υποστήριξη του Εκπαιδευτικού προσωπικού και των φοιτητών σε θέματα σχετικά με το σύστημα τηλεκπαίδευσης γίνεται σε πρώτο επίπεδο (Τμήματος) από τον Υπεύθυνο Τμήματος και σε δεύτερο επίπεδο (Ιδρύματος) από την Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Το Π.Θ. διαθέτει ηλεκτρονική πλατφόρμα στην οποία δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα (σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων). Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για την εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα είναι προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία.

Άρθρο 8

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

8.1. Ο κάθε κύκλος (διάρκεια) του Π.Μ.Σ. που οδηγεί σε Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) είναι τρία (3) εξάμηνα. Το κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και δύο εβδομάδες για τη γραπτή εξέταση ή για την υποβολή και εξέταση των επιστημονικών εργασιών. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία υποβάλλεται έως το τέλος του μηνός Ιανουαρίου (τέλος του τρίτου ακαδημαϊκού εξαμήνου σπουδών).

Η δήλωση των μαθημάτων παρακολούθησης είναι υποχρεωτική για κάθε εξάμηνο. Παραβίαση της προθεσμίας εγγραφής ισοδυναμεί με απώλεια της δυνατότητας παρακολούθησης του τρέχοντος εξαμήνου. Σε αυτή την περίπτωση, για τη συνέχιση της φοίτησης απαιτείται απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, ύστερα από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.

8.2. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και οι ώρες αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

8.3. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Το ανώτερο όριο των επιτρεπόμενων απουσιών για κάθε μάθημα ορίζεται σε δύο απουσίες ανά μάθημα, ανά εξάμηνο.

8.4. Σε περίπτωση που οι απουσίες φοιτητή/φοιτήτριας ξεπερνούν το ανωτέρω όριο σε ένα ή παραπάνω των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του/της. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

8.5. Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με εκπόνηση εργασιών. Ο τρόπος αξιολόγησης και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του διδάσκοντος, γίνεται σε πλήρη ανεξαρτησία από τα άλλα μαθήματα και αποτελεί παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της απόδοσης του φοιτητή ή φοιτήτριας στο συγκεκριμένο μάθημα (ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, προφορικές παρουσιάσεις, γραπτή εργασία). Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα και αναγράφονται στο ενημερωτικό έντυπο του κάθε μαθήματος.

Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το ένα έως το δέκα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. μέσα σε δύο εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος.

Σε περίπτωση που ένας φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει σε ένα ή περισσότερα από τα σεμιναριακά μαθήματα των δύο πρώτων εξαμήνων, μπορεί να καταθέσει μία αναμορφωμένη εκδοχή της εργασίας του/της εντός δύο ή τριών εβδομάδων μετά την λήξη της τρέχουσας εξεταστικής περιόδου. Μετά από μία τυχόν δεύτερη απόρριψη, ο φοιτητής/τρια διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

8.6. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.7. Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο διδάσκων να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος πρόσφορο, τον φοιτητή (π.χ. προφορική εξ' αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο διδάσκων εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του με τον εξεταζόμενο φοιτητή.

8.8. Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών πραγματοποιείται δια ζώσης, με αντικειμενική εκτίμηση της ενεργούς συμμετοχής τους στο μάθημα και με αξιολόγηση των εργασιών τους.

8.9. Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτούνται 120 πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίες αποκτούνται μετά από: α) την επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση έξι (6) σεμιναριακών μαθημά-

των, β) την αξιολόγηση της συμμετοχής τους σε έρευνα πεδίου διάρκειας ενός μήνα (4 εβδομάδες) και γ) την εκπόνηση και επιτυχή εξέταση πρωτότυπης Διπλωματικής Εργασίας.

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον μέσο όρο της βαθμολογίας του/της μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας στα 6 σεμιναριακά μαθήματα (50% του βαθμού), στην έρευνα πεδίου (25% του βαθμού) και στην μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία (25% του βαθμού).

Άρθρο 9

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

9.1. Ο/Η κάθε φοιτητής/τρια εκπονεί τη διπλωματική εργασία στο τρίτο ακαδημαϊκό εξάμηνο σπουδών, σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί στο τέλος του γ' ακαδημαϊκού εξαμήνου σπουδών.

Παράταση της προθεσμίας υποβολής της διπλωματικής εργασίας, διάρκειας μερικών εβδομάδων, έως και ενός (1) εξαμήνου, χορηγείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αφορούν σοβαρούς λόγους (ασθένεια, λοχεία, σοβαρά οικογενειακά προβλήματα), κατόπιν ατομικής αίτησης προς την Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. Η αίτηση πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι παράτασης. Τα εν λόγω αιτήματα εξετάζονται μεμονωμένα από την Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., με εισήγηση του/της κύριου/ας επιβλέποντα/ουσας καθηγητή/τριας. Μετά την εξέταση των αιτημάτων, η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) αποφαινεται για την αναγκαιότητα παράτασης της προθεσμίας υποβολής της διπλωματικής εργασίας και για το χρονικό διάστημα της παράτασης. Εφόσον η παράταση σπουδών/φοίτησης εγκριθεί από την Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. και τον/την Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ., κατατίθεται σχετική εισήγηση όπως επικύρωση από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Η ΜΔΕ θα πρέπει να είναι πρωτότυπη, να έχει σαφώς ερευνητικό χαρακτήρα, να αφορά σύγχρονα επιστημονικά θέματα ή/και προβληματισμούς της έρευνας και το περιεχόμενο της θα πρέπει να είναι συμβατό με τους στόχους και τις θεματικές του Π.Μ.Σ., όπως ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του. Στόχος της διπλωματικής εργασίας, έκτασης 20.000-30.000 λέξεων (εκτός βιβλιογραφίας), είναι να διαπιστωθεί η ικανότητα του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας να εκπονήσει μια αξιόλογη, πρωτότυπη ερευνητική και συνθετική μελέτη υψηλού επιπέδου, μετά από εμπειριστατωμένη έρευνα.

9.2. Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια, μετά από συνεννόηση με τον/την κύριο/α επόπτη/επιβλέποντα/ουσα, υποβάλλει αίτηση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. πριν την εκπνοή του δεύτερου ακαδημαϊκού εξαμήνου σπουδών, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα, ο/η οποίος/α έχει υπογράψει την αίτηση. Επισυνάπτεται επίσης περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, έκτασης έως 1000 λέξεων και ενδεικτική βιβλιογραφία. Το θέμα της διπλωματικής εργασίας που έχει εγκριθεί από τον κύριο επιβλέποντα/κύριο επόπτη, ανακοινώνεται στη Συνέλευση του Τμήματος πριν την εκπνοή του δεύτερου ακαδημαϊκού εξαμήνου σπουδών.

Μετά την κατοχύρωσή του, το θέμα της διπλωματικής εργασίας είναι οριστικό. Αλλαγή θέματος μπορεί να γίνει με σοβαρή αιτιολόγηση από το φοιτητή και σε συνεννόηση με τον/την κύριο/α επιβλέποντα/ουσα. Αλλαγή επιβλέποντα/ουσας μπορεί, επίσης, να αποφασιστεί από τη Συνέλευση του Τμήματος, είτε λόγω αλλαγής του θέματος, είτε λόγω ασυνέπειας του φοιτητή, είτε για οποιονδήποτε άλλο έκτακτο λόγο.

Τη διπλωματική εργασία εποπτεύουν σε όλο το διάστημα της εκπόνησής της ο κύριος επιβλέπων/κύριος επόπτης και ο συνεπιβλέπων/δεύτερος επόπτης. Ο/Η φοιτητής/τρια υποχρεούται να έχει τακτικές συναντήσεις με τον κύριο επιβλέποντα/ουσα (τουλάχιστον μία φορά τον μήνα). Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια δεν είναι συνεπής για δύο συνεχόμενους μήνες στις τακτικές συναντήσεις, ο/η κύριος/α επιβλέπων/ουσα μπορεί να παραιτηθεί από την εποπτεία της διπλωματικής εργασίας. Επίσης, προβλέπονται συναντήσεις επιβλεπόντων/ουσών και φοιτητών/τριών, όπου παρουσιάζεται η πορεία της συγγραφής όλων των υπό εξέλιξη διπλωματικών εργασιών. Όταν η εργασία αποκτήσει την πρώτη ολοκληρωμένη μορφή της, υποβάλλεται για ανάγνωση και σχολιασμό στον κύριο επιβλέποντα/κύριο επόπτη και στον δεύτερο επόπτη/συνεπιβλέποντα. Με βάση τα σχόλιά τους, ο/η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει την εργασία στην τελική της μορφή και καταθέτει δύο αντίτυπα, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν την ημερομηνία της υποστήριξης.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή/και η αγγλική, μετά από αίτημα του/της φοιτητή/τριας, θετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. και έγκριση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

9.3. Ο/Η επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής ορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, μετά από σχετική εισήγηση

ση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., από τις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων του Π.Μ.Σ. υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Ο ανώτατος αριθμός των διπλωματικών εργασιών που μπορεί να αναλαμβάνει προς επίβλεψη κάθε διδάσκων ορίζεται σε τέσσερις (4) ετησίως.

9.4. Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια πρέπει να την υποστηρίζει δημόσια ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής (1 επιβλέπων και 2 μέλη ΔΕΠ), σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης του/της Δ/ντή/ντριας του Π.Μ.Σ. Η εργασία βαθμολογείται από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής αμέσως μετά την υποστήριξή της. Για την έγκριση απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των δύο τρίτων (2/3) των μελών της Επιτροπής.

Η διαδικασία για την υποβολή της διπλωματικής εργασίας προς εξέταση είναι η εξής:

Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας συγκροτείται από την Συνέλευση του Τμήματος, με εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο κύριος επιβλέπων/κύριος επόπτης, ο συνεπιβλέπων/δεύτερος επόπτης και ένα άλλο μέλος, ως εξεταστής, από τις κατηγορίες διδασκόντων του Π.Μ.Σ. που έχουν δικαίωμα επίβλεψης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος.

Η παρουσίαση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας υποστηρίζεται δημόσια, κατά την διάρκεια της εξεταστικής περιόδου του τρίτου ακαδημαϊκού εξαμήνου σπουδών, ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης του/της Δ/ντή/Δ/ντριας του Π.Μ.Σ.

Η παρουσίαση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να υποστηριχθεί και εξ αποστάσεως ή με υβριδικό τρόπο, όταν η δια ζώσης συμμετοχή των ενδιαφερομένων μελών είναι δύσκολη ή αδύνατη.

Ο/Η φοιτητής/τρια παρουσιάζει την εργασία του/της και κατόπιν απαντά σε ερωτήσεις της επιτροπής. Στο τέλος της υποστήριξης, τα μέλη της επιτροπής συσκέπτονται ιδιαιτέρως και βαθμολογούν τη διπλωματική εργασία. Το αποτέλεσμα ανακοινώνεται στον υποψήφιο και το πρακτικό με τη βαθμολογία κοινοποιείται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η διπλωματική εργασία αξιολογείται με βαθμολογική κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10). Ελάχιστος βαθμός επιτυχίας είναι το πέντε (5). Για την έγκριση απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των δύο τρίτων (2/3) των μελών της Επιτροπής.

Σε περίπτωση απόρριψης της διπλωματικής εργασίας, ο φοιτητής/τρια διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

9.5. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την τριμελή εξεταστική επιτροπή, κατατίθενται από τους υποψηφίους μεταπτυχιακούς φοιτητές στη βιβλιοθήκη του Π.Θ. σε ένα (1) αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή (pdf) και αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρυματικού Αποθετηρίου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας <http://ir.lib.uth.gr> και στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

9.6. Όσον αφορά τα θέματα ελέγχου εμπιστευτικότητας, σεβασμού προσωπικών δεδομένων και λοιπών κανόνων ηθικής και δεοντολογίας των μεταπτυχιακών εργασιών το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας έχει συγκροτήσει Τριμελή υποεπιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας.

9.7. Ως προς τη διαδικασία, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν: 1) αίτηση εξέτασης της πρότασης, 2) περιγραφή της ερευνητικής πρότασης, 3) ερευνητικά πρωτόκολλα, έντυπα συναίνεσης και λοιπά δικαιολογητικά, που κρίνονται ως αναγκαία με βάση τα επιστημονικά πεδία. Τα υποδείγματα για τη σύνταξη των σχετικών εντύπων βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<https://www.uth.gr/panepistimio/thesmika/themata-deontologias>.

9.8. Μετά τον έλεγχο της πρότασης, η Επιτροπή του Τμήματος εκδίδει Βεβαίωση έγκρισης της πρότασης της μεταπτυχιακής εργασίας. Στην περίπτωση που υπάρξει απόρριψη της αίτησης ή διαφωνία μεταξύ των μελών της Επιτροπής, θα διαβιβάζεται στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Οι Βεβαιώσεις έγκρισης θα αναρτώνται στο πληροφοριακό σύστημα της ΜΟΔΙΠ.

Άρθρο 10

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ.

10.1. Τα πνευματικά δικαιώματα των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών ή τα πιθανά δικαιώματα ευρεσιτεχνίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης των εργασιών καθορίζονται με σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας του Π.Θ.

10.2. Κάθε είδους λογοκλοπή στις εργασίες των μαθημάτων, τις δημοσιεύσεις ή τη συγγραφή των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών, επιπόνηση ερευνητικών δεδομένων και αντιεπιστημονική συμπεριφορά γενικότερα απαγορεύεται. Η Επιτροπή Δεοντολογίας είναι αρμόδια να ενημερώνει σχετικά τους φοιτητές και φοιτήτριες των Π.Μ.Σ. και να επιβάλλει ποινές, όπου αυτό είναι αναγκαίο. Λεπτομερείς οδηγίες για το θέμα θα εκδίδονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου.

10.3. Κατά τη συγγραφή των επιστημονικών του εργασιών στο πλαίσιο των επιμέρους μαθημάτων καθώς και της Μ.Δ.Ε. ο φοιτητής υποχρεούται να σέβεται τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών των πηγών που χρησιμοποιεί και να τηρεί αυστηρά τους ισχύοντες ακαδημαϊκούς κανόνες για την αποφυγή της λογοκλοπής. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

10.4. Καμία μεταπτυχιακή εργασία δεν κατατίθεται για υποστήριξη αν προηγουμένως δεν ελεγχθεί από την ηλεκτρονική υπηρεσία πρόληψης λογοκλοπής της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος.

Άρθρο 11

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

11.1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

11.2. Το Ίδρυμα εξασφαλίζει διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

11.3. Είναι δυνατή η διαγραφή φοιτητή/τριας από το Π.Μ.Σ., με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από σχετική πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., εάν:

- Έχει υπερβεί το ανώτατο όριο απουσιών,
- Έχει αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον Κανονισμό του Προγράμματος,
- Έχει υπερβεί τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- Έχει παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα,
- Έχει υποβάλει αίτηση διαγραφής ο/η ίδιος/ίδια μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια.

11.4. Σε περίπτωση διαγραφής φοιτητή/τριας, μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν αίτησής του/της, βεβαίωση για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

11.5. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (άρθρο 18).

Άρθρο 12

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΕΛΗ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Το Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός», δεν έχει τέλη φοίτησης.

Άρθρο 13

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Στο Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία πεδίου και Υλικός Πολιτισμός», προβλέπεται η χορήγηση υποτροφιών αριστείας.

Για τα επόμενα ακαδημαϊκά έτη έχουν εξασφαλιστεί μία (1) έως δύο (2) υποτροφίες αριστείας κατ'έτος για την εκπόνηση διπλωματικών εργασιών στην Κλασική αρχαιολογία (Υποτροφίες στη μνήμη Φάνη Κωνσταντάκου).

Υποτροφία δεν χορηγείται στην περίπτωση που ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια λαμβάνει ήδη υποτροφία από άλλη πηγή.

Άρθρο 14**ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.**

14.1. Στο Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός» η διδασκαλία διεξάγεται με διά ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξαχθεί και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του ΠΘ για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του και

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

Σε αυτές τις περιπτώσεις η εξ' αποστάσεως διδασκαλία θα συμβάλλει στην απρόσκοπτη διδασκαλία των μαθημάτων.

Το ολοκληρωμένο σύστημα τηλεεκπαίδευσης είναι πλήρως προσβάσιμο σε άτομα με αναπηρία και άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Το διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ., διαθέτει τις απαραίτητες ψηφιακές δεξιότητες για τη χρήση των ανωτέρω εργαλείων και την αποτελεσματική διεξαγωγή της εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

14.2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Τα πρόσωπα που έχουν αναλάβει τη γραμματειακή υποστήριξη έχουν εμπειρία σε πρακτικές ψηφιακού μετασχηματισμού.

14.3. Το Π.Μ.Σ. δεν έχει δίδακτρα. Η χρηματοδότησή του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ). Επίσης, προβλέπεται οικονομική ενίσχυση του Π.Μ.Σ. από χορηγίες, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες φορέων του δημοσίου και πόρους από ερευνητικά προγράμματα. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. που προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα και πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα ο Ε.Λ.Κ.Ε παρακρατεί το 12%. Το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων διατίθεται για τα λειτουργικά έξοδα του προγράμματος.

14.4. Η διαχείριση των πόρων του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Π.Θ.

14.5. Οι πόροι του Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

Το ποσό που εγκρίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. χρησιμοποιείται για την κάλυψη των αναγκών, ερευνητικών εκπαιδευτικών και λειτουργικών του Π.Μ.Σ.

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. διατίθενται για:

- Τη διοργάνωση συμποσίων/συνεδρίων, ημερίδων και διαλέξεων
- Τις μετακινήσεις φοιτητών/τριών και διδασκόντων του Π.Μ.Σ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς
- Τις μετακινήσεις και αποζημιώσεις προσκεκλημένων καθηγητών και ερευνητών στο πλαίσιο των σεμιναρίων του Π.Μ.Σ.

- Την αγορά εξοπλισμού, δαπάνες λογισμικού και αναλώσιμων υλικών.

Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. που προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα και πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα ο Ε.Λ.Κ.Ε παρακρατεί το 12%.

Άρθρο 15**ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.**

15.1. Το διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης.

β) Ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

γ) Συνεργαζόμενους καθηγητές.

δ) Εντεταλμένους διδάσκοντες.

ε) Επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές.

στ) Ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

ζ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Με αιτιολογημένη απόφασή της, η Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, μπορεί να αναθέσει διδακτικό έργο σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. ή να προσκαλέσει μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι., ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014 (Α' 258).

Επιπλέον, η Συνέλευση του Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 83 του ν. 4957/2022.

Την εκπαίδευση των φοιτητών στην υποχρεωτική αρχαιολογική έρευνα πεδίου κατά την ενδιάμεση θερινή περίοδο αναλαμβάνουν μόνο μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του οικείου Τμήματος.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

15.2. Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται:

1) Διδασκαλία: Πραγματοποίηση ζωντανών τηλεδιασκέψεων/διαλέξεων και χρήση διαδραστικών εκπαιδευτικών εργαλείων.

2) Οργάνωση Υλικού: Ανάρτηση, οργάνωση και τακτική επικαιροποίηση του εκπαιδευτικού υλικού στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (e-class).

3) Επικοινωνία και Υποστήριξη: Παροχή διά ζώσης/σύγχρονης/ασύγχρονης υποστήριξης στους φοιτητές, επίλυση αποριών και καθοδήγηση κατά την εκπόνηση εργασιών.

4) Αξιολόγηση: Διόρθωση γραπτών εργασιών και εξετάσεων, με υποχρεωτική χρήση λογισμικού ανίχνευσης λογοκλοπής για τη διασφάλιση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας.

15.3. Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) δύναται να απασχολούνται σε Π.Μ.Σ., μόνο υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης των ελάχιστων υποχρεώσεων τους περί παροχής διδακτικού έργου. Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μελών Δ.Ε.Π. αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής.

15.4. Δεν προβλέπονται αμοιβές για την διδασκαλία στο Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία Πεδίου και Υλικός Πολιτισμός».

15.5. Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Άρθρο 16

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

16.1. Ο φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές του για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών, προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

16.2. Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

16.3. Η Γραμματεία του τμήματος δεν ολοκληρώνει τα στάδια της απόδοσης του αντίστοιχου ακαδημαϊκού τίτλου, αν προηγουμένως δεν έχει λάβει από τους υποψηφίους, βεβαίωση κατάθεσης της μεταπτυχιακής διατριβής από τη Βιβλιοθήκη του ιδρύματος. Με ευθύνη της κεντρικής βιβλιοθήκης του ΠΘ όλες οι εργασίες αυτές δημοσιεύονται στο ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου <http://ir.lib.uth.gr>.

16.4. Ο τύπος του ΔΜΣ ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Π.Θ. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

16.5. Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, με τίτλο: «Αρχαιολογία πεδίου και Υλικός Πολιτισμός».

Άρθρο 17
ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ.

Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η ορκωμοσία οργανώνεται από την οικεία Κοσμητεία στην οποία ανήκει το Π.Μ.Σ., παρουσία του Κοσμήτορα της Σχολής, του Προέδρου του Τμήματος και του/της Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., δύναται να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης (απαλλαγή από ορκωμοσία). Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος.

Άρθρο 18
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

18.1. Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση. Αν το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

18.2. Εσωτερική Αξιολόγηση.

Η εσωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Σύμφωνα με το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος για τη βελτιστοποίηση του παραγόμενου διδακτικού έργου και του προγράμματος σπουδών, σε όλα τα Π.Μ.Σ. του Π.Θ. στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 19
ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2030-2031, εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 20
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Η επίσημη ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. - <http://www.ha.uth.gr/index.php?page=pmsa-about> ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 21
ΤΕΛΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Βόλος, 26 Αυγούστου 2026

Ο Πρύτανης

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΙΛΛΙΝΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- A.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- B.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

